עלון שבועי בעניני פרשת השבוע

פחד דוד

יו"ל ע"י מוסדות "מקדש לדוד" ישראל
בראשות ובנשיאות כ"ק מורנו ורבנו האדמו"ר רבי **דוד חנניה פינטו** שליט"א
בן הצדיק המלוב"ן רבי **משה אהרן פינטו** זצ"ל ונכד הצדיק הקדוש המלוב"ן רבי **חיים פינטו** זיע"א

משכיל לדוד

הדרך לזכות לברכת ה'

"ואלה יעמדו על הקללה בהר עיבל ראובן גד ואשר וזבולון דן ונפתלי" (דברים כז, יג)

האור החיים הקדוש זיע"א, אומר שכאשר בני ישראל שמעו את צ"ח הקללות שנאמרו על הר עיבל, נתמלאו הם פחד גדול מה יהא עליהם, ובאו אל משה וביקשו לדעת מה יהא עימם. השיב להם משה, אם הינכם ממשיכים לחיות ולהתקיים על אף שהמרתם את פי ה' פעם אחר פעם, חזקה עליכם שלא תאבדו מן העולם שהרי "נצח ישראל לא ישקר" (שמואל א; טו, כט). ויש להקשות, מדוע בני ישראל התעוררו לשאול שאלה זו רק לאחר מעמד הברכה והקללה האמור בפרשת כי תבוא, לכאורה היה להם לשאול שאלה זו כבר לאחר ששמעו את הקללות האמורות בפרשת בחוקותי.

משיב האור החיים הקדוש, שקיים הבדל בין אדם המתקלל באופן יחידי לבין אדם המתקלל כאחד מתוך הרבים. כאשר אדם מתקלל לבדו, הוא חש שלקללה יש תוקף חזק ומשמעות, מה שאין כשהקללה היא לרבים, כל אדם חש שהקללה אינה חלה עליו באופן אישי אלא על כולם בבחינת 'צרת רבים'. בפרשת כי תבוא במעמד הברכה והקללה משה אמר לפניהם את הקללות העלולות לחול על כל ויחיד יחיד ולכן באו לידי פחד גדול, אך בפרשת בחוקותי הקללות היו על הכלל כולו ולכן בני ישראל לא באו לידי פחד גדול.

אולם עדיין קשה, משום מה משה הרגיע את בני ישראל והסיר מהם את הפחד מן הקללות הפרטיות. הרי ראוי היה למשה לחזק את פחדם של ישראל ולהראות להם שאכן יש להם לחשוש מהליכה בדרך הרעה אשר סופה קללה גדולה. ואכן מצינו שהקללות התקיימו אחת לאחת, אם כן פחדם של בני ישראל היה ראוי ומוצדק ומה טעם צינן משה את פחדם.

ונראה לבאר, כי משה רבנו לא ביקש להסיר את פחדם של בני ישראל, אלא ביקש לנחמם בכך שישנה דרך לתשובה ולכפרה, ובזמן שאדם שב על מעשיו הרעים, הקב"ה שהוא בעל הרחמים מקבל את תשובתו ושב מחרון אפו. צ"ח הקללות עולות כמילה 'חץ', ללמד שבזמן שבני ישראל שבים בתשובה, הקב"ה לוקח את הקללות ושולח אותן כחץ על הגויים. כמו כן צ"ח עולה בגימטריא כנגד המילה 'סלח', היינו שהיות והקב"ה הוא בעל מחילה וסליחה, בכוח סליחתו הוא מבטל את הקללות מעל בני ישראל. אולם ברור הוא שבכדי שהקב"ה יסלח לבני ישראל וישא את חטאתם, עליהם לשוב בתשובה שלימה לפניו, ורק על ידי תשובתם יוכלו הם לבטל את הקללות מעליהם ואף להופכן לטובה ולברכה.

הצדיק הגדול רבי בצלאל ראקוב זצ"ל, ראש אבות בתי הדין של העיר גייטסהד שבאנגליה, שואל בספרו 'משכן בצלאל'; כתוב בפרשת כי תבוא שכאשר בני ישראל יגיעו להר עיבל, יהיה עליהם לבנות מזבח לה' ולהקריב עליו קרבנות מתוך שמחה גדולה. כדכתיב (דברים כז, ד-ז) "והיה בעברכם את הירדן תקימו את האבנים האלה אשר אנכי מצוה אתכם היום בהר עיבל ... וזבחת שלמים ואכלת שם ושמחת לפני ה' אלוקיך". ולכאורה כיצד ניתן להקריב קרבנות של שמחה על הר עיבל עליו נאמרו הקללות, הרי ראוי היה שיקריבו את קרבנותיהם על הר גריזים בו ניתנו הברכות.

ונראה להשיב, בני ישראל הקריבו על הר עיבל קרבנות של שמחה, משום שידעו שהקללות הינן רק על תנאי, ואם יעשו תשובה עתיד הקב"ה לכפר להם על מעשיהם הרעים וימנע מהם את הקללה. על עצם הידיעה שבכוח תשובתם להסיר מעליהם את הקללה, הקריבו על הר עיבל קרבנות של שמחה.

על פי הביאור הנ"ל נראה לומר שמטרת הקללות היא להשקיט את מידת הדין התובעת את עונשם של בני ישראל משום דין ערבות החל בהם (עי' שבועות לט, א). ולכך נכתבו בתורה צ"ח קללות, על מנת להראות למידת הדין שאם בני ישראל יעשו הרע בעיני ה', יש דין ויש דיין ועלולים הם ללקות על עוונותיהם. אבל כלפינו אין זו קללה, שהרי גם מתוך הקללה נוכל להתברך אם נעשה תשובה על חטאינו כראוי.

עוד נראה לומר שבני ישראל ערבים הם זה לזה ולפיכך תיתכן מציאות בה אדם לוקה עבור חבירו, והקב"ה ברחמיו הרבים מחלק את המכות לחלקים רבים וקטנים וכך המכה מאבדת מתוקפה החזק, ובמקום שאדם אחד ילקה במכה אחת קשה וכואבת, כלל עם ישראל לוקה עבורו, אך היות והמכה מתחלקת בין הכלל כולו, היא כמעט ואינה מורגשת.

פרשיות שופטים, כי תצא, כי תבוא, נצבים, וילך, עוסקות בעניין החזרה בתשובה לקראת יום הדין. כאשר אדם יוצא למלחמה הוא צריך להכיר את כלי הנשק הנמצאים בידי האויב על מנת שיוכל ללחום נגדו בכלי מלחמתו. והוא שאמר הכתוב (דברים כא, י) "כי תצא למלחמה על אויבך", עליך להכיר את כלי המלחמה של האויב ובזה תצליח להכותו מכת חרב ולשבות את שביו. בעלי המוסר (יערות דבש ח"א, ו ד"ה וזה) דרשו פסוק זה על מלחמת היצר, משום שגם כאשר אדם נלחם כנגד היצר, עליו להכיר את כלי מלחמתו ובכך יזכה לשבותו שבי ולהפילו חלל לפניו. הדרך להינצל מן היצר הרע היא באמצעות הצבת שופטים ושוטרים, גדרים וסייגים, המגינים על האדם מפני העבירה. ומכיון שהיצר הרע נוהג לנצל כל פרצה ולו הקטנה ביותר בכדי להיכנס ולהסית את האדם לדבר עבירה, לפיכך יש לנו להיזהר עד מאוד ולהציב חומות הדוקות סביבנו באמצעות לימוד התורה וקיום המצוות.

אם אדם לא מציב על עצמו שופטים ושוטרים ובמקום זאת הוא מתבטל מן התורה, הרי הוא מצוי בסכנה גדולה מצד היצר הרע המבקש לבוא אליו ולהיכנס אל תוך תוכו, בבחינת האמור (דברים כו, א) "כי תבוא אל הארץ". על כן באה התורה ומעוררת את האדם שעוד מעט יבוא יום הדין בו יתבקש לעמוד ניצב לפני ה' ולתת דין וחשבון על כל מעשיו, וביום זה ייקבע גזר דינו האם יזרום נתיב חייו בדרך הטובה והברכה, או שמא בדרך הקללה הקושי והצרה.

עלינו לקחת מוסר על מנת שנזכה לעמוד לפני ה' בדין כשאנו ראויים וזכאים, ואך טובה, ברכה וחסד ירדפונו כל ימי חיינו, אמן ואמן.

כ' אלול תשפ"ה 1302

פרשת כי תבוא

	ירושלים	תל אביב	חיפה	באר שבע
כניסה	18:13	18:29	18:23	18:22
יציאה	19:27	19:28	19:28	19:28
רבנו תם	20:00	20:01	20:01	20:01

הילולא דצדיקיא

כ' אלול
רבי אליהו לאפיאן

כא' אלול
רבי יהונתן אייבשיץ
מח"ס 'יערות דבש'

כב' אלול
רבי יהודה בן שמחון

כג' אלול
רבי אורי
'השרף מסטרעליסק'

כד' אלול
רבי ישראל מאיר הכהן
בעל ה'חפץ חיים'

כה' אלול
רבי בנימין יהושע זילבר

כו' אלול
כ"ק מרן
רבי חיים פינטו הגדול זיע"א

יוצא לאור ע"י מכון **"מקדש לדוד"** - לקבלת העלון למייל, ניתן לשלוח הודעה ל: **mld@hpinto.org.il**

דברי חכמים

פרפראות לפרשה
משולחנם של חכמי התורה

מתי ביקשנו מהעוזרת לנוח באמצע העבודה?

בעיצומם של ימי אלול, בהם כולנו עסוקים בדרכי התשובה וההכנה לקראת יום הדין בו נכתב ונחתם לחיים טובים ולשלום, כדאי לנו לזכור את דבריו הנוקבים של הגאון מוילנא בפתח הספר 'אבן שלמה', כי "כל עבודת השם תלוי בתקון המידות, שהם כמו לבוש למצוות וכללי התורה, וכל החטאים משרשים במידות. ועיקר חיות האדם הוא להתחזק תמיד בשבירת המידות, ואם לאו למה לו חיים"?

מרן הגאון רבי מיכל יהודה ליפקוביץ זצ"ל, בספרו 'אמרי דעת', מאלף אותנו מניסיונו רב השנים וכך הם דבריו: "אני אומר לכם מתוך עובדות קיימות ומניסיון של עשרות שנים, שיסוד הבניין של האדם, איך שבונה את עתידו ומעמיד את עצמו לכל החיים, לא הכישרונות ושאר דברים קובעים זה, אלא רק המידות! אם יש לאדם מידות טובות, אזי יש לו עתיד מזהיר, ואם חס וחלילה המידות הן אחרות, הוא רחוק מהכל. אמנם יכולים לטעות בו, אבל באמת הוא רחוק ממעלות לגמרי".

רעיון זה, חותם הרב במשפט מפליא: "וכן ראינו ושמענו על כל גאוני זמנינו וגאוני דור הקודם כל אותם הידועים, יסוד היסודות אצלם היה מידות טובות"!

הגאון רבי מיכל זילבר שליט"א, , מעיד את אשר ראה במחיצת רבו, הגאון רבי יחזקאל אברמסקי זצ"ל, את היחס המיוחד במינו שזכתה לקבל ממנו העוזרת בבית, זאת שהיתה אמונה על מלאכת הניקיון.

מדי פעם הוא היה קורא לה באמצע העבודה ומבקש ממנה שתנוח מעט. גם הודיע לה באופן כללי שהוא מאד ישמח אם תעשה את מלאכתה בצורה איטית וקלה, מאשר שתעבוד במהירות ובאופן מכביד ומתיש. זאת למרות שהאיטיות הזאת עלתה לו בתשלום נוסף, משום ששילם לה לפי שעות.

היחס הזה של הענקת כבוד שרחש הרב אברמסקי לאותה עוזרת בודאי גרם לה להסתכל בעין אחרת, טובה יותר, על התורה ודרכי הנועם שלה. גישה כזאת להתייחס בכבוד ראוי לכל אדם בשווה, מבלי לעיין מה טבעו ומעמדו, היא זו שמביאה שלום ושלוה בעולם.

כאשר נשאל פעם ה'סבא מסלבודקה', מרן הגאון רבי נתן צבי פינקל זצ"ל, כיצד מתמצת הוא את עיקר פעליו בחיים? השיב ה'סבא' משפט עמוק ותמציתי: "השתדלתי לחנך את התלמידים שלי, שמוטל עליהם להיות קלוג און גוט"! (חכם וטוב).

את עיקר משנתו החינוכית שהנחיל הסבא לתלמידיו, השתית על הצורך לרכוש חכמה וטוב לב. עם שניהם יחד ניתן להיטיב עם הבריות!

אמרה נפלאה היתה שגורה על לשונו של הגאון הצדיק רבי דב יפה זצ"ל, משגיח ישיבת 'כפר חסידים', בה הרבה לזרז את תלמידיו: "אדם יכול לבחור לעצמו לחיות בגן עדן של מידות טובות, ובמקום זה הוא בוחר לחיות בגיהנום של מידות רעות. תאמרו לי אתם - לא חבל?"

משמעות האמרה היא, כי אדם שנוהג במידות טובות הרי הוא הראשון שמרוויח מזה, חייו הם בבחינת חיי גן עדן. אין כעס, אין רטינה, אין עצב, אין דאגה, אין קנאה, אין שנאה. אך במקום זאת הוא בוחר להשחית את מידותיו בניסיון להיטיב עם עצמו או להרוויח רווח מזערי כלשהו, כשלמעשה הוא המפסיד הראשון והעיקרי מהתנהגותו - חייו הם חיי גיהנום, מלאי רוגז, עמוסי שטנה וכעס.

"תאמרו לי אתם - לא חבל?" הדהדה שאלתו הנוקבת של המשגיח שוב ושוב...

במסילה נעלה

שביבי אמונה ובטחון מפקנסו של מו"ר
הגה"צ רבי **דוד חנניה פינטו** שליט"א

זהירות בדיבור והעברת מסרים

פעם ארע עימי מעשה אשר לימד אותי לקח ומוסר הרבה.

ישנו אדם מסוים שחילל שבת בפרהסיא, וכאשר קרובי משפחתו באו לפני, הבעתי את מורת רוחי על כך שבן משפחתם מחלל שבת. אחיינו של אותו מחלל שבת שראה עד כמה מקפיד אני על חילול השבת של דודו, הלך אליו ואמר לו שאני כועס עליו. אותו מחלל שבת התקשר אלי ואמר לי - 'אם הרב כועס עלי, אז לא אכפת לי ממנו' ואף זרק את הכיפה מראשו והחליט לפרוק עול מלכות שמים. ניסיתי להרגיע אותו ולומר לו שאני לא כועס עליו, רק מאוד עצוב ומצטער על כך שהוא לא מקפיד על שמירת השבת.

כעבור זמן מה, יצא לי לשוחח עם בן אחותו שאמר לו שאני כועס עליו, ושאלתי אותו מדוע הוא אמר דברים אלו לדודו שלא על דעתי. והשיב לי האחיין שכוונתו היתה לטובה, וחשב שאם יאמר לדודו שהרב כועס עליו, הוא יתעורר לתשובה ויחליט לשמור את השבת.

אותו אחיין הצטער עד מאוד על כך שדבריו לא הביאו תועלת, אלא אף גרמו לנזק ופגיעה בדודו שהחליט להסיר את הכיפה מראשו. ואמרתי לאותו אחיין שהתורה אוסרת עלינו להעביר דברים שנאמרו על ידי אדם אחר אפילו אם הם דברי אמת, חוץ מדברי תורה שמצוה לאומרם בשם אומרם, והנה עתה נוכחנו שנינו לראות כמה נזק גרמו דבריו אלו.

סיפור זה גרם לי לקחת מוסר לעצמי עד כמה צריך להיזהר מכל דיבור היוצא מפינו, שהנה הגם שכוונת האחיין היתה לטובה, מכל מקום יתכן והוסיף על דברי מדבריו הוא, או שמא אמר אותם בצורה מעט תקיפה ופוגעת ולכן מוטב היה שדבריו לא היו נאמרים משנאמרו.

אמרה התורה (ויקרא יט, יז) "הוכח תוכיח את עמיתך ולא תשא עליו חטא", משמע שאדם צריך להוכיח את חבירו בפניו ולא מאחורי גבו, וזאת משום שאם יוכיחו מאחורי גבו, הוא עלול להיכשל בתוכחה שלא תועיל מאומה. ואנו למדים על ערך וחשיבות הדיבור של האדם, עד כמה צריך האדם לשמור על דיבורו ולהיזהר בו שלא יכשל בשאר עניינים שבדיבור.

נצור לשונך

הולך רכיל

אם לוי סיפר לראובן גנות על שמעון, והלך ראובן וגילה לשמעון (ועל ידי כך עבר ראובן על איסור רכילות) אסור לשמעון לחזור ולומר ללוי "למה דיברת עלי כך וכך"? שהרי בזה שמעון הולך רכיל על ראובן.

ואפילו אם אינו מזכיר ששמע מראובן, אם ממילא יבין שראובן גילה את הדבר, אסור.

מן האוצר

ממשנתו של מו"ר הגה"צ
רבי **דוד חנניה פינטו** שליט"א

מצות הביכורים - לזכור את טובות הבורא

חשבתי לבאר את סוד מצות הביכורים. כי הנה בשגרת החיים אין האדם מתבונן על הטובות הגדולות שגומל איתו הקב"ה ערב ובוקר וצהרים. ה' נותן לנו לנשום, מפעים את ליבנו, מפעיל את מוחנו, נותן לנו משפחה, ילדים, מזון ושתיה בשפע רב בעין טובה. ואנו מתעלמים מטובות אלו כביכול הם מגיעות לנו בדין.

משל למה הדבר דומה? לאדם הנמצא במדבר בארץ ציה וצימאון, כולו צמא ומבקש טיפת מים, ובא אליו איש ונותן לו לגימת מים מחייה, כמה יודה לו ויכיר לו טובה. אבל את בורא העולם שנותן לנו בכל שעה מים בשפע יותר מכפי צרכינו אנו שוכחים.

לכן ניתנה לנו מצות הביכורים, אשר בה לוקח היהודי את הפרי הקטן שנתן לו ה' יתברך, וטורח בדרך רחוקה לעלות לבית המקדש. ובדרך הוא חושב במחשבתו על מה עשה ה' ככה להטריח אותי לעלות לירושלים עם הפרי הקטן הזה. ואז יבין האדם את גודל הטובה שה' גמל איתו בזה שנתן לו את הפרי הזה, ומשם יזכר בכל החסדים שגומל עמו ה' בכל ימי חייו.

נמצא, שלבסוף כשמגיע האדם לבית המקדש טעון הוא בכל ליבו ברגשי הכרת הטוב לה'. ונותן את הפרי לידי הכהן בכל ליבו ונפשו בהרגשת הודאה עצומה. וכשרואה ה' את הכרת הטוב של היהודי, הוא מתמלא שמחה. לכן כתוב בלשון "והיה" מלשון שמחה. לכן צריך להעלות דוקא את הפרי ולא כסף בשביל התבוננות זו.

אדם שמביא פירות ביכורים צריך להתפלל בביטול לפני המזבח ולהזכיר את חסדי ה' שעשה לאבות, הצילם מעניות, בפרט את יעקב כשהיה אצל לבן שביקש לרושש אותו ואחר כך לעוקרו מן העולם, וזכות התפילה שהתפלל יעקב אבינו לקב"ה להצילו מלבן הארמי היא זאת שעמדה לו ולזרעו אחריו. שהנה הוא מצאצאיו ובא בגילוי דעת להודות לברוא עולם על כל הטובה שגמל עימו, ועל קיום ההבטחה שהבטיח לאבות לתת לזרעם את ארץ ישראל, והבן.

במה מפטירין

הפטרת השבוע: "קומי אורי" (ישעיה ס)

הקשר לפרשה: הפטרה זו היא אחת משבע שבתות של נחמה שמפטירין החל משבת שאחרי תשעה באב.

פניני הפרשה

פנינים קצרים על פרשת השבוע

אם העני נהנה - הכוונה אינה משנה

"השקיפה ממעון קדשך מן השמים" (דברים כו, טו)

אמרו חז"ל ש "כל השקפה שבמקרא לרעה, חוץ מהשקיפה ממעון קדשך, שגדול כח מתנות עניים שהופך מדת הרוגז לרחמים".

כמין חומר פירש הרה"ק רבי ישראל מטשורטקוב זיע"א:

"כל השקפה" - אם ישקיפו משמים ויבדקו את מעשינו אם טובים המה, "לרעה" - ימצאו תמיד כי הם חסרים ופגומים, "מלבד במתנות עניים" - אף אם הכוונה אינה כראוי זה תמיד טוב, שהרי העני מתפרנס על ידו...

כן מובא בשם הבעש"ט הק' זיע"א, שאף שלימוד התורה ועבודת ה' צריכים להיות לשם שמים ובכוונה רצויה, מ"מ בגמילות חסדים אין מדקדקין כל כך, שהרי סוף סוף נהנה השני ממעשי חסד שלו, ומה לו לפלוני אם נעשה הדבר לשם שמים או לא...

העמים יפחדו לקנות את ישראל לעבדים

"והתמכרתם שם לאיבך לעבדים ולשפחות ואין קנה" (דברים כח, סח)

פליאה היא; מאחר ואומר הכתוב "והתמכרתם שם לאיבך לעבדים ולשפחות ואין קנה", כיצד יתכן שאין קונה?

הביאור לכך נעוץ בקושיא אחרת שמביא רבי רחמים חורי מג'רבא, בספר 'קרית ארבע', על הפסוק "ויאמר המלך אחשורוש ויאמר לאסתר המלכה מי הוא זה ואי זה הוא אשר מלאו לבו לעשות כן" (אסתר ז, ח), כיצד זה שכח אחשורוש את מה שאמר להמן "הכסף נתון לך והעם לעשות בו כטוב בעיניך".

ויש ליישב ע"פ מה שכתב הרב חיד"א בספרו 'דברים אחדים' (קיב, ב) לגבי המוכר את ישראל כדי להורגו - הרי שהמוכר ימות בידי שמים, אולם המוכר את ישראל לעבדות ולשפחות - הרי שימות הקונה בידי שמים. ולכן כאשר שמע אחשורוש שהמן קנה ממנו את ישראל כדי להרגם נמצא שרצונו של המן הוא שימות המוכר (אחשורוש) וממילא ימלוך הוא תחתיו, וזהו שאמרה אסתר "כי נמכרנו אני ועמי להשמיד להרוג ולאבד ואלו לעבדים ולשפחות נמכרנו החרשתי", מכיון שאם המן היה קונה את ישראל רק לעבדים ולשפחות, החרשתי כי הדין הוא שימות הקונה (המן) אך מאחר וכוונתו היתה לקנות את ישראל על מנת להרגם הרי שבזה ימות המוכר.

ומעתה אפשר שכוונת הכתוב היא "והתמכרתם שם לאיבך לעבדים ולשפחות", שלאחר שנמכרתם לעבדות הרי ש"אין קנה" כי עונשו הוא במיתה.

ראוי להיזהר ביותר בכבוד אדם שכיבד אותך

"אתם ראיתם את כל אשר עשה ה' לעיניכם בארץ מצרים לפרעה ולכל עבדיו ולכל ארצו" (דברים כט, א)

משה רבינו מוכיח את ישראל על שהיו כפויי טובה כלפי הקב"ה, כי לאחר שראו את כל הנסים והנפלאות שעשה להם במצרים והוציאם משם, אמרו ישראל "נתנה ראש ונשובה מצרימה", ועוד אמרו "זכרנו את הדגה אשר נאכל במצרים חנם", ועוד. ואמרו חז"ל (ב"ק צב, ב) "בור ששתית ממנו מים, אל תזרוק בו אבן", וכתב המאירי, אף על פי שראוי להיזהר שלא לבזות שום אדם בעולם, מכל מקום ראוי להיזהר ביותר, שלא לבזות אדם שכיבד אותך או שעשה לך טובה, ואף אם רק מהרהר בליבו לבזותו, הרי אדם זה 'פחות ונמאס'. וכן מצינו, שמקצת מכות מצרים נעשו ע"י אהרן דווקא, מחמת שלא רצה משה לגמול רעה אף לדומם. וכל הכופר בטובתו של חבירו הרי הוא ככופר בעיקר.

ומכאן, מעורר רבי חיים פלאג'י זצ"ל בספרו 'תוכחת חיים' ילמד האדם כי עליו לתת שבח והודאה להשי"ת, על כל הטובות שגמלהו, ולא יהיה כפוי טובה להתרעם על מדותיו של הקב"ה.

יום הילולא לצדיק המלוב"ן
רבי חיים פינטו הגדול זיע"א

עומדים אנו לקראת יום ההילולא של הצדיק המופלא זקנינו הקדוש רבי חיים פינטו הגדול זיע"א. לא ניתן לתאר במילים את גודל צדקותו ומעלתו, סיפורים רבים מסופרים אודותיו, אולם אני משתדל תמיד להביא רק סיפורים מוסמכים שיש להם מקור נאמן.

אביא כאן כמה סיפורים מוסמכים על עוצם גדולתו, המלמדים עד כמה מונח היה בעולם קדוש גם בחיי חיותו כאן בעולם הזה, ועד כמה דבק בבוראו עד שהגיע לבחינת 'צדיק גוזר והקב"ה מקיים'.

קרוב ה' ליראיו המקיימים מצוותיו

הסיפור הבא ארע עם סבי זקני הקדוש הצדיק רבי חיים פינטו הגדול זיע"א והוא מלמד עד כמה קרוב ה' ליראיו המקיימים מצוותיו. המעשה התרחש כאשר רבי חיים פינטו זיע"א היה עדיין צעיר לימים כבן שמונה עשרה שנה או מעט יותר, וכבר אז התפרסם כצדיק מופלג, ושימש כאב בית הדין של העיר אסווירא. דרכו בקודש היתה לכתת את רגליו ממקום למקום כדי למסור שיעורי תורה ברבים.

באחד מנדודיו אירע לו שלאחר שהחל לשאת את דבריו בבית הכנסת המקומי, קם אחד מן השומעים וקרא לעברו תוך כדי שהוא מנופף בידיו בזלזול - בארַאכה! באסטה! (מספיק, די). רבי חיים זיע"א בגדלותו העצומה ובצדקותו המופלגת לא הקפיד עליו על אף שכבודו הושפל ברבים, ולא השיב לו כגמולו הרע, אלא כבש את צערו ובושתו.

לאחר שעזב את המקום פנה בתפילה לה', וביקש ממנו שבשכר זה שקיים את דברי הגמרא (שבת פח, ב) "הנעלבין ואינן עולבין, שומעין חרפתן ואינן משיבין, עליהם הכתוב אומר (שופטים ה, לא) ואוהביו כצאת השמש בגבורתו", שיעזור לו להקים בית כנסת קטן ששם יוכל למסור שיעורים מבלי שיפריעו לו במלאכת הקודש.

וראו זה פלא, באותו יום מצא הצדיק רבי חיים זיע"א מגרש קטן העומד למכירה, הוא בקש לרכוש אותו עבור בניית בית הכנסת, ובירר אצל בעל המגרש על מחירו, ועל אף שהיה דל באמצעים, לא נרתע מהסכום שבקש בעל המגרש, וסיכם עמו שעוד באותו היום הוא יעביר לו את הכסף הדרוש. מספר יהודים שהיו שם שאלוהו מנין לו כסף רב כל כך, הרי הפרוטה אינה מצויה בכיסו. אולם הצדיק רבי חיים זיע"א לא הרבה במילים, אלא נשא את עיניו וידיו לשמים ואמר "הקב"ה יהיה עמדי ויעזור לי". כה גדול היה מבטחו בקב"ה משום שהרגיש שעומד הוא לצדו בכל עת.

בקרבת מקום התגורר ערבי מרוקאי מחסידי אומות העולם ששמע אף הוא את דבריו של רבי חיים זיע"א, וכל כך התפעל מאמונתו השלימה של רבי חיים זיע"א בבורא העולם, עד שביקש להמתיק עמו סוד, וכך אמר לו - הנני עומד לעזוב את העיר למשך ארבע שנים, ומכיוון שיש ברשותי סכום כסף גדול שאני מחפש היכן לשומרו, מבקש אני להפקיד אותו בידך, מאחר שראיתי את אמונתך הגדולה בבורא עולם שיזמין את מבוקשך, באתי לידי מסקנה שלעולם לא תיגע בממון שאינו שלך, ואצלך הוא המקום הבטוח ביותר לשמירתו.

והוסיף הערבי ואמר לרבי חיים זיע"א שהוא יכול להשתמש בכספו לקניית המגרש ובניית בית הכנסת, וכשיחזור לאחר ארבע שנים יחזיר לו את הכסף, וגם אז הוא נותן לו את אפשרות להחזיר לו את הכסף בתשלומים טיפין טיפין.

רבי חיים זיע"א והערבי חתמו על ההסכם ביניהם, ורבי חיים ביושרו המופלג הוסיף הערה שאם כשהערבי יחזור הוא כבר לא יהיה בין החיים, יוכל הערבי לדרוש את הכסף מבניו. הערבי הודה בכל ליבו לצדיק, וניכר היה שהכיר טובה לרבי חיים זיע"א שהסכים להשתמש בכספו עד שיחזור, כיון שלא ידע היכן לשומרו.

שנים רבות עברו מאותו מעשה, ועד היום, כמאתיים וחמישים שנה לאחר סיפור המעשה, לא בא הערבי ולא מי מצאצאיו לדרוש את כספו בחזרה.

הצדיק רבי חיים פינטו זיע"א השאיר צוואה לפני פטירתו, ובין שאר הדברים כתב בה גם שבית הכנסת שנבנה על גבי אותו מגרש לעולם לא יימכר לאדם זר, אלא יישאר ברשות משפחת פינטו, שהרי הבית הזה לא נקנה מכספו הפרטי אלא מכספו של ערבי זר, ועדיין יתכן שיבוא הערבי או יורשיו לדרוש את כספם, ואם לא יהיה בידי המשפחה לשלם סכום גדול כל כך, יש לתת להם את המגרש והבית שעליו כתמורה לכספם.

בזכות אותו בית כנסת התפתחה הקהילה הנפלאה שסבבה את הצדיק עד סוף ימיו והרבתה קידוש ה' בעולם.

קפיצת דרך רוחנית

הגאון הצדיק רבי רפאל אנקווה, אב בית דין במרוקו, סיפר לנו בני המשפחה את המעשה הזה שיש מסורת במשפחתו שהוא מוסמך: לזקני המלוב"ן רבי חיים פינטו הגדול זיע"א היה תלמיד מצוין בשם רבי אליהו בן אמוזג, אחינו של רבי אברהם קוריאט מחבר ספר 'ברית אבות'. רבי אליהו נסע למוגדור כדי ללמוד אצל רבי חיים פינטו זיע"א, ולאחר שרבו סמכו להיות דיין, עזב רבי אליהו את מוגדור וחזר לליבורנה שבאיטליה. שם שימש כדיין.

ביום י"ט אלול תר"ה, כשבוע לפני פטירת רבי חיים זיע"א, באו שני יהודים לדין תורה בבית הדין של ליבורנה והחכמים הדיינים רצו לפסוק לפי הבנתם, אבל רבי אליהו בן אמוזג סבר אחרת והסביר שהדעה שלו מבוססת על שיטתו של רבי חיים פינטו מורו ורבו. כיון ששמעו את השם של הצדיק ששמו הטוב הלך לפניו, ביטלו שני הדיינים את דעתם וקבלו את זה של רבי אליהו, למרות שמעיקר הדין, הם לא היו חייבים לשנות את דעתם.

בלילה שאחרי זה ליל כ' באלול תר"ה, היה רבי אליהו בן אמוזג בביתו באמצע לימוד הגמרא ולפתע שמע נקישות בדלת, על אף השעה המאוחרת הוא פתח את הדלת ולהפתעתו ושמחתו ראה שם את רבו רבי חיים פינטו עם שמשו הנאמן. הוא מאוד התרגש לרגל הביקור המפתיע, העיר את אשתו ובקש ממנה להגיש דברי מאכל ומשקה למורו ורבו שכל כך הערין. לאחר מכן התיישבו שניהם ודברו על כל השאלות ההלכתיות שהיו לו לאחרונה בליבורנה.

אז אמר רבי חיים לתלמידו: דע לך שבפסק האחרון שלך טעית, בטעות פסקת כן בשמי, אך שאר הדיינים היו צודקים ואני מסכים אתם. אתה צריך כמה שיותר מהר לתקן את הטעות, הוא הסביר לו במה טעה, והזהיר אותו שוב שעליו לחזור בו ולתקן את טעותו.

בעלות השחר, עזב אותו רבי חיים ואמר שהוא חייב לחזור למקום אכסניה שלו כדי להתכונן לתפילת שחרית, והוסיף שאין צורך ללוות אותו.

בהיות הבוקר, סיפר רבי אליהו בן אמוזג על ביקור הלילה של רבי חיים פינטו בביתו, וכל אנשי העיר חפצו לראותו גם הם ולקבל ברכת שלום ממנו. חיפשוהו בכל העיר, אך לשווא, רבי חיים לא היה בשום אכסנייה בעיר.

כמה ימים לאחר מכן, כאשר הגיעה לליבורנה הבשורה המרה על הסתלקות רבי חיים לישיבה של מעלה, הבינו הכל שהעובדה שהיה בליבורנה בליל כ' באלול אינה אפשרית, כיון שרבי חיים זיע"א כבר שכב בימים אלו על ערש דווי, אלא שהיתה לו קפיצת דרך רוחנית ובדרך פלאית הגיע עד ליבורנה הרחוקה כשהוא שלם ובריא, כי הוא השתמש בכוחותיו האדירים לפני עוזבו את העולם בכדי לתקן את הטעות שהורו בשמו.

שירת התשבחות בצוותא

עוד סיפור המלמד על כוחותיהם הגדולים של הצדיקים אבותינו וזקנינו נלמד מהסיפור הבא: מקובל במשפחת הצדיק הקדוש המשורר רבי דוד חסין זיע"א, מגדולי ישראל במקנס, שפעם אחת בליל שבת בשעה מאוחרת הופיע בביתו זקני הקדוש רבינו חיים פינטו זיע"א, וביקשו שיבוא עמו לשורר יחדיו את זמירת הבקשות במוגדור.

אמר לו רבי דוד חסין "והרי מוגדור רחוקה היא כאלף קילומטר ממקנס, וכיצד אגיע לשם בעיצומה של השבת". אמר לו זקני זיע"א שהוא ידאג לזה, ואף יחזירנו לביתו לאחר כמה שעות באופן שאשתו הרבנית לא תדאג כלל.

וכך היה, בדרך מן הדרכים נעשתה להם קפיצת הדרך, והם זימרו ושיבחו להקב"ה כל אותו הלילה במוגדור כפי שביקש זקני זיע"א, ולקראת הבוקר חזר ר' דוד חסין זיע"א לביתו כהרף עין... ויהי הדבר לפלא.

בהקשר למעשה זה, שאלו פעם את מור אבי רבי משה אהרון זיע"א כיצד יתכן שרבי חיים פינטו עבר על איסור תחומין בשבת, ואפילו שעשה זאת בכוחות הקבלה עדיין הדבר אסור.

השיב כ"ק אבא זיע"א: 'לכל יהודי יש כפיל רוחני שסר למשמעתו ומקיים את כל מה שמצווה עליו, אלא שצריך להיות בדרגה גבוהה כדי להידבק לאותה ישות רוחנית. לומדים זאת מן התורה בה כפל הקב"ה וקרא לצדיקיו 'אברהם אברהם' ו'משה משה'. הצדיקים שקשורים לקדושה ולטהרה בכל רמ"ח ושס"ה אבריהם וגידיהם, קשורים גם לכפיליהם הרוחניים, והם יכולים לשלוח אותם לכל מקום ובכל עת ולפעול כפי מבוקשם. וכי אתם חושבים שגופו של הצדיק רבי חיים פינטו זיע"א עבר בשבת קודש למקום אחר? ודאי שלא. אלא הם קיימו את רצונם על ידי כפיליהם בדרך רוחנית כלשהיא.

כששאלו את אבי מורי זיע"א אם בדור שלנו עדיין קיימים צדיקים כאלו. הוא ענה שכל מי שהגיע לשלמות גם בנפש גם ברוח וגם בנשמה יכול לעשות כן, ולהידבק לכפיל הרוחני שלו.

הוסיף אבי מורי זיע"א ואמר: קל להשיג את זה אם מקדימים את הרוחניות לגשמיות, כי אז האדם הופך להיות בריה רוחנית. ואילו במקרה ההפוך כשמקדים את הגשמיות לרוחניות הופכים להיות יצור גס וחומרי. והדברים פלאיים ונאים הם למי שאמרם.

לקראת השנה החדשה הממשמשת ובאה
ברצוני לברך את כל הקוראים
ואת כל התומכים במוסדות
ע"ש הצדיקים הקדושים
מו"ז רבי חיים פינטו זיע"א
ומו"א רבי משה אהרן פינטו זיע"א

בברכת כתיבה וחתימה טובה.
לשנה טובה שמחה ומבורכת בכל טוב,
פרנסה בשפע, בריאות איתנה,
ברכות לרוב והצלחה בכל אשר תפנו.

ע"ה דוד חנניה פינטו יצ"ו

מבט לפרשה

טלפון ציבורי

צ"ח הקללות שבפרשתנו מוטעמים בצורה ברורה ומפורשת שהן יבואו ח"ו בעטיה של היעדר השמחה בעבודת ה', כנאמר "תחת אשר לא עבדת את ה' א-להיך בשמחה ובטוב לבב" (דברים כח, מז).

ומכאן דורש ה'שפת אמת' שהתורה ציינה כאן את סיבת הגלות, כדי שנהיה מודעים לה, ונדע במה לשפר ולתקן את חטאינו, ותיקון זה יהיה הסיבה לגאולה. ומכאן קל וחומר: אם סיבת הגלות היתה בשל היעדרה של השמחה בעשיית המצוות, הרי כאשר העם היהודי יוכיח שהוא עובד את השי"ת בשמחה - בתוך תוכה של הגלות, ובעיצומם של הייסורים הנוראיים העוברים עליו, הרי מידה טובה מרובה ממידת פורענות, ובודאי שזו תהיה סיבת גאולתנו ופדות נפשנו. יהודי, בן למלך מלכי המלכים, בבואו לעבוד את בוראו ולקיים את מצוותיו, צריך להרגיש לפחות כמו אותו אדם המוכן לשלם הון עתק רק כדי לזכות ולהצטלם פעם אחת עם הנשיא האמריקאי, וכאשר הגיע אל הרגע המיוחל הזה - גואה שמחתו לשחקים. ואם הנשיא יבקש ממנו באותה הזדמנות לעשות לו דבר מה, הוא יוסיף להתפאר ולהתגאות בכך בכפלי כפליים. יודעים אתם מה הפירוש שהנשיא פנה אלי באופן אישי? ואם כן, קל וחומר כאשר השם יתברך ביקש מאתנו להניח תפילין, לשבת בסוכה, לשמור שבת, ולשמור את כל המצוות, כמה עלינו לשמוח על כך! הלא ליבו של כל יהודי היה צריך לגאות משמחה כאשר הוא זוכה לעשות מצוה מן המצוות ולברך "אשר קדשנו במצוותיו וצוונו". בספר 'עלינו לשבח' מובא מעשה שאירע לפני עשרות שנים בשכונה חדשה שנבנתה בירושלים, כאשר תושבים רבים כבר התגוררו בה, אבל התשתית של מרכזיית הטלפונים האזורית עדיין לא הונחה, וכך יצא שכל בתי השכונה היו מנותקים מהתקשרות טלפונית. רק לאדם אחד שהתגורר לפני כן בסמיכות מקום, והיה מחובר למרכזייה אחרת, היה מכשיר טלפון בבית. כיון שטלפונים סלולריים לא היו עדיין בתקופה ההיא, מטבע הדברים התדפקו התושבים על דלת ביתו של האדם ההוא, במיוחד בערבי שבתות, ולא נתנו לו מנוח. הדפיקות בדלת התרבו מיום ליום. השלב הבא היה שקרוביהם של התושבים התקשרו אליו מבחוץ, וביקשוהו לקרוא את 'ההוא' ו'ההוא', והמצב הפך להיות בלתי נסבל. אדם אחר, היה כבר מפסיק את השירות הזה לתושבים, סוגר את הדלת, ותולה שם מודעה גדולה בנוסח 'אי אפשר יותר להתקשר מבית זה'. אבל האיש עליו אנו מדברים, היה ת"ח וירא שמים, וכיון שאחרי הכל בביתו היה מכשיר הטלפון היחיד שפעל בכל האיזור, וחלק ניכר משיחות הטלפון של התושבים היו בענייני פיקוח נפש, הרגיש בעל הבית אחריות גדולה כלפי הציבור, ולא רצה לסגור את ביתו בפני המתקשרים. מאידך, הצער והסבל רק גדלו מיום ליום, כי האנשים שבאו להתקשר לא התחשבו בשעות המנוחה, ובאו גם בצהרים, וגם בשעות מאוחרות מאוד בלילה, והתייחסו למכשיר הטלפון הפרטי של המשפחה כטלפון ציבורי לכל דבר... החליט האיש לגשת את אחד מגדולי התורה בירושלים, ולשאול כיצד עליו לנהוג. וזה השיב לו כדברים האלה: אם לפני כל שיחת טלפון המתבצעת מביתך על ידי אדם זר, היית מקבל טלפון מהנשיא האמריקני - ובנידון שלך, שאתה ת"ח, כוונתי שהיית מקבל טלפון מאחד מגדולי הדור - שהיה מבקש ממך לתת לאדם ההוא להתקשר. הלא היית שש ושמח למלא את מבוקשו! ואם כן, המשיך הגדול ואמר, על אחת כמה וכמה שהינך צריך לשמוח ביודעך שהקב"ה - מלך מלכי המלכים - שגדלותו עולה לאין ערוך על כל הנשיאים האמריקניים והאירופאיים גם יחד, הוא זה שביקש ממך לגמול חסד עם בניו, ובכך שהינך מאפשר להם להתקשר - אתה מקיים בכך את רצונו. ועדיין לא סיימתי, אמר הגדול, כי עדיין לא נגענו בענין השכר והתשלום שמקבלים על כל מצוה. חשוב רגע, שאילו היו מודיעים לך שעל כל שיחת טלפון תקבל 1000 דולר, הלא היית שמח כמוצא שלל רב על כל אדם שהיה מתדפק על דלת ביתך, ואפילו היית ממתין ומצפה מתי כבר יגיעו עוד ועוד אנשים. גם לא היה איכפת לך כלל על השעה המאוחרת, ושום צער וסבל לא היו נגרמים לך אם היו לוקחים לך את שעות המנוחה. כי על כל שיחה אתה מקבל 1,000 דולר. ודי ב 10- שטרות 'ירוקים' של 100 דולר כל אחד, כדי להרגיע אתך ואת בני ביתך מפני הטרחה והסבל הנגרמים לכם. הלא תודה לי שאני צודק בדבריי אלה - אמר הגדול. והאיש הנהן בראשו לאות הסכמה. ואם כן, על אחת כמה וכמה כשמדובר במצוה, שמתן שכרה הוא אינסופי, ובמיוחד שזו מצוה שקשה לקיימה שהרי אתה עצמך אומר שהדבר גורם לכם סבל, כמה שכר ממתין לכם על כל שיחת טלפון! **וכך זה בכל מצוה המזדמנת לאדם בחייו, גם אם היא כרוכה בטרחה ובצער מסוימים; אם יעצור לרגע, ויחשוב על השכר הצפוי לו, הרי שברגע אחד יתהפך כל הדבר למשימה שאין קלה ממנה.**

ממשיך הרב זילברשטיין שליט"א ומספר: התדפקתי פעם על דלת ביתו של פלוני, וכשפתח את הדלת מצאתיו בלי ציצית. הוא חשב כנראה שהדופק הוא אדם אחר, וכשראה אותי עומד בפתח, הוא התבייש מאוד. כששאלתיו מדוע הוא אינו לובש ציצית, השיב: "הרי חם מאוד היום"... והוסיף לתאר עד כמה יהיה לו קשה עתה ללבוש את הציצית בחום שכזה... פניתי אליו ואמרתי: אם היית יודע שעל כל דקה של לבישת הציצית ישלמו לך סכום של מאה דולר, וכי לא היית עושה זאת, גם כחום היום, וגם בעיצומו של שרב כבד? ואם היית יודע שכאשר קשה ללבוש ציצית, ובכל זאת לובשים, מקבלים לא מאה דולר, אלא אלף דולר לכל דקה, וכי לא היית לובש? והנה אמרו בגמרא (קדושין לט, ב) ש"כל העושה מצוה אחת מטיבין לו ומאריכין לו ימיו", והרי אנחנו מקיימים מצוות רבות, ומדוע אין אנו רואים בהתגשמותה של ההבטחה הזו? קושיא זו הקשה רבינו חיים ויטאל זיע"א, בהקדמת שער המצוות, והשיב: שורש קיום המצות הוא השמחה בעשייתן, כמו שמובא בפסוקנו, אולם כאשר אדם אינו מקיים את המצוה בשמחה, הרי הוא מוכיח שהמצוה עליו לטורח, ומדוע שייטיבו איתו ויאריכו ימיו? **גם האדם ההוא שלא לבש ציצית 'בגלל החום', הוכיח שהוא אינו מאמין בשכר המצוה; וסופו של אדם זה שבניו, או אפילו הוא עצמו יטשו כליל את דרך התורה והמצוות. אם האדם מחכה שהתפילה תסתיים ויוכל לחלוץ את התפילין, ולצאת לעסקיו, או אם הוא ממתין בכליון עיניים לצאת השבת כדי שיוכל לעסוק בענייני החולין שלו, מדוע שיתנו לו שכר כה גדול על קיום המצוה?**

לקבלת דבר תורה יומי

מאת מורנו ורבנו
כ"ק האדמו"ר רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

ניתן לשלוח הודעה

אנגלית	צרפתית
+16467853001	+972587929003
ספרדית	**עברית**
+541141715555	+972585207103

שמעו ורא כי טוב ה'

בסיעתא דשמיא, מעתה ניתן להאזין לשיעורי מורנו ורבנו כ"ק האדמו"ר **רבי דוד חנניה פינטו** שליט"א **בעברית, אנגלית, צרפתית וספרדית**

באתר קול הלשון ובמספר ישיר:

0733-718-144

מסודר לפי פרשות השבוע, חגים ונושאים שונים